

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Quartus fons inuentionis, Hieroglyphica. Capvt VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Bosior &c. est, sermone dignitatem habens, & tanquam è a-
ctario *Vivisophia*, unde antiquitatem traxit, de-
putu dicuntur promptum, ex quo graui est, pulchroq; effectu. Ve-
tusphæ. mol-
teres enim nostris horinisbus inuestiganda veri
tatis longè cupidiores erant.

Quamobtem in hoc genere scribendi elab-
orarunt olim viri graues Chrysippus, Clean-
thus, Theæretus, Aristides, Aristophanes,
Aeschylus, Milo, Aristarchus, &c. inter quos
celebres (qui nunc extant opera, & labore An-
dreas Scotti, ex nostra societate viri eruditissi-
mi) Zenobius, Diogenianus, & Suidas, è qui-
bus Erasmus omnia, quæ ad Paræmias Græ-
cas attincent, decerpserit.

*Quid in us-
ab seruan-
dum.*

Erit in his adagijs obscurandum no crehta,
& obfcura admisceantur orationi; quod pue-
rile est, & vitiosum, sed vbi res feret comono-
de, quasi geminæ purpura inserantur: ma-
xime vero in epistolari stylo, qui paræmiæ
amenitatem cultius enitescit.

In orationibus, ad eruditionem potius va-
lent, quam ad stylum, & præsentim, si in res
subiectas, nisi quadam vibranitate conser-
tantur, tum etiam insigni aliqua interpretatione
coliuscentur.

Quartus fons inventionis, Hieroglyphica

C A P V T VI.

Veteres illi, qui arcana Philosophae
symbolis, ænigmaturumque velis adum-
brabant, ne in plebeiorum hominum sensus,
intelligentiamq; permanaret, hieroglyphica,
sacra quadam monumenta, non literis voca-
bula, sed sculptis rerum animaliumque figu-
ris significantia adiuenerunt, quo artificio
celebres in primis fuisse narrantur Aegyptij, de quibus ita Hermotimus Luciani,
τι γέρε εἰ μοθὲ χράμιατα χράσιμην ἐπ-
ῆ κλίσσουν, ἀλλὰ τια τημένα, οὐ χαρακτήρας,
οὐ πελλά Αιγύπτιων χρέος τον, ἀντὶ τοῦ χρι-
μάτων κυνοκεφάλων λεπτόντας, καὶ λεοντο-
κεφάλων ἀνθρώπους. Quid si neque literas in
fortibus describamus, sed characteres, & signa,
qualia multa pro literis Aegyptij pingere so-
let, canino, & leonino capite homines: Quod,
& septentrionalibus populis in vī fuisse re-
statur Olaus Magnus. Nō nulli (inquit) pro
primatis cōputis instar Aegyptiorū, varijs ani-
malium figuris pro literis vtebātur. Quibus cu-
dicta sapientū præclara, & sententie exprimis-
tur, euēnt, ut in animos instillentur lucum,

*Olaus ma-
gnus l. c.
31.*

dūs, quod submoto quasi obscuritatis velo,
repete lux emicare videatur. Vnde, & in faci-
litatis multa traduntur in parabolis, cuius rei
discreta rationem reddit Origenes. Sicut in
nouissimis diebus, Verbum Dei ex Maria Hieroglyp-
carne vestitum processit in hunc mundum, corum si
& aliud quidem erat quod videbatur in eo, parabol-
aliud, quod intelligebatur. Carnis namque
aspectus in eo parebat omnibus, paucis vero
& eleis dabantur veritatis agnitus.

Ita, & eum per Prophetas, vel legum statorem
verbum Dei profertur ad homines, non abs-
que competentibus profertur instrumentis.
Nam, sicut ibi carnis, ita hie literæ velamine
tegitur, ut litera quidem apficatur, tanquam
cajo, latens vero intrinsecus, sensus tanquam
diuitias sentiatur. Accedit, quod ait D Aug. q. p.
guistinus: (Quemadmodum multa pervitrum, 119.
aut succina pellucens incundius: ita magis de-
lectat veritas per imagines, & symbola col-
lucens. Si dicas Concordia res crescunt, dis-
cordia dilabuntur, pigrus incitat. At si addas
hoc, veteres illos excelleantur ingenij viros, in
arcani philosophiae mysterijs subtiliter ex-
pressisse, primum quidem per formicam, qua
imposito caducæ in elephantum exreficeret;
ex altera vero parte, per elephantum gladio
superposito in formicam desinentem: necio
quomodo & inventionis subtilitas, & imagi-
nis expressio, sensus tristilar suauius, & dum
placet, persuader efficacius.

Habent igitur amoenam eruditionem hie-
roglyphica, & symbola, modò prudenter, &
parè, ut cætera adhibeantur: quæ enim per se
admirabilitatem obtinent, si crebrius infici-
antur orationi, sunt communia, & fastidiosos
sensus ipsa pulchritudinis fatigare obrunt.
De iis autem extat Horii Niliaci libellus, nu-
per à me notis, & commentarijs illustratus.
Hic auctor Pierio ansam dedit ad hierogly-
phicum libros concinnando, eruditos illos
quidem, si modò maior esset fides penes mul-
ta, quæ sine authoribus afferuntur, in magna
Aegyptiarum rerum, atque historiarum (ut
necessariò contingere oportuit) penuria. Qui
Pierium fecutus Brixianus, ingens symbolo-
rum volumen congregavit, omnia bona, ma-
lae commisceret, si delectus ad-
hibeatur, auctor alioqui
non inutilis fu-
rit.

Quint.